

Četrtek, 16. januar 2014

P7_TA(2014)0042

Razmere v Južnem Sudanu**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. januarja 2014 o razmerah v Južnem Sudanu (2014/2512(RSP))**

(2016/C 482/20)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Sudanu in Južnem Sudanu, zlasti z dne 10. decembra 2013 o prizadevanjih mednarodne skupnosti na področju razvoja in izgradnje države v Južnem Sudanu ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju izjav podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Catherine Ashton z dne 2. januarja 2014 in 24. decembra 2013 o razmerah v Južnem Sudanu,
- ob upoštevanju izjav predstavnika za stike z javnostjo visoke predstavnice z dne 16. decembra in 28. decembra 2013 o razmerah v Južnem Sudanu,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 22. julija 2013 o Sudanu in Južnem Sudanu,
- ob upoštevanju izjave EU, ki jo je na kraju samem 20. decembra 2013 podala delegacija Evropske unije,
- ob upoštevanju resolucij varnostnega sveta ZN št. 2132 (2013) z dne 24. decembra 2013 in št. 2126 (2013) z dne 25. novembra 2013,
- ob upoštevanju izjave visoke komisarke ZN za človekove pravice z dne 24. decembra 2013, s katero je pozvala vodstvo Južnega Sudana, naj ustavi zaskrbljujoče nasilje nad civilnim prebivalstvom,
- ob upoštevanju poročila Urada Združenih narodov za usklajevanje humanitarnih zadev o razmerah z dne 7. januarja 2014 (poročila št. 8 o krizi v Južnem Sudanu),
- ob upoštevanju pogovorov o razmerah v Južnem Sudanu, h katerim so pozvali svet Afriške unije za mir in varnost, in sicer na svojem srečanju v Banjulu 30. decembra 2013, in udeleženci vrhunskega srečanja Medvladne agencije za razvoj 27. decembra 2013 v Nairobiju,
- ob upoštevanju izjave, ki so jo 8. januarja 2014 podali posebni odposlanci Medvladne agencije za razvoj po obisku Džube, da bi se odpravile ovire za pogovore med vladno in uporniško stranjo,
- ob upoštevanju sudanskega celovitega mirovnega sporazuma iz leta 2005,
- ob upoštevanju časovnega načrta za Sudan in Južni Sudan, ki ga je v sporočilu z dne 24. aprila 2012 objavil svet Afriške unije za mir in varnost in ga EU v celoti podpira,
- ob upoštevanju izjave za medije, ki jo je 4. januarja 2014 v imenu Afriške unije podala predsednica Komisije Afriške unije dr. Nkosazana Dlamini-Zuma,
- ob upoštevanju izjave izvršilnega sekretariata Medvladne agencije za razvoj z dne 19. decembra 2013,
- ob upoštevanju revidiranega Sporazuma iz Cotonouja,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah,
- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0546.

Četrtek, 16. januar 2014

- ob upoštevanju Afriške listine o človekovih pravicah in pravicah ljudstev,
 - ob upoštevanju členov 110(2) in (4) Poslovnika,
- A. ker se je politični spor začel potem, ko je Salva Kiir, predsednik države in pripadnik etnične skupine Dinka, obtožil svojega odstavljenega podpredsednika Rieka Macharja, ki je iz etnične skupine Nuer, da proti njemu načrtuje državni udar; ker je Riek Machar to zanikal;
- B. ker je južnosudanska vlada aretirala 11 visokih politikov, med drugim nekdanjega finančnega ministra in nekdanjega generalnega sekretarja Sudanskega ljudskega osvobodilnega gibanja, in sicer zaradi domnevno načrtovanega državnega udara proti predsedniku Kiiru; ker je predsednik Kiir 23. julija 2013 razpustil celotno vlado in odstavil podpredsednika Rieka Macharja;
- C. ker bi bilo treba najti demokratično politično rešitev za trenutni konflikt in utreti pot institucijam, ki bodo temeljile na demokratičnem dogovoru, za izgradnjo nove države, ki je nastala po referendumu o neodvisnosti; ker je civilna družba pozvala k mirni politični rešitvi problema;
- D. ker sta sprti strani v Južnem Sudanu 7. januarja 2014 v Adis Abebi začeli pogajanja pod okriljem Medvladne agencije za razvoj; ker bodo glavne točke teh pogajanj prenehanje sovražnosti, odprtje humanitarnih koridorjev, vprašanje političnih zapornikov in varstvo civilistov;
- E. ker se kljub mirovnim pogovorom še vedno nadaljujejo nestabilnost, spopadi in uporaba oboroženih sil; ker skušajo vladne sile znova zavzeti mesto Bor, saj je to zadnja prestolnica, ki je še v rokah upornikov;
- F. ker so se odposlanec ZDA Donald Booth in odposlanci sosednjih držav Južnega Sudana 11. januarja 2014 sestali z Riekom Macharjem, da bi v osnutek dokumenta o premirju vključili predloge obeh strani;
- G. ker se je 8. januarja 2014 več deset ljudi udeležilo miroljubnega pohoda v Džubi, na katerem so javno obsodili spopade med taboroma predsednika in odstavljenega podpredsednika;
- H. ker trenutni konflikt, ki je dobil tudi etnične razsežnosti, izvira iz leta 1991, ko je znotraj Sudanskega ljudskega osvobodilnega gibanja prišlo do razdora med frakcijo Johna Garanga, pokojnega voditelja Sudanskega ljudskega osvobodilnega gibanja, katere del je bil tudi Salva Kiir, in frakcijo Rieka Macharja, ki je izpodbijal Garangovo vodstvo;
- I. ker je varnostni svet ZN sprejel resolucijo o napotitvi 5 500 vojakov in 440 policistov v Južni Sudan za splošno okrepitev sil misije Združenih narodov v Južnem Sudanu;
- J. ker je 15. decembra 2013 v vojašnicah v Džubi prišlo do vojaških spopadov med predsedniškimi silami; ker so se spopadi začeli širiti v regijo okrog zvezne države Jonglei;
- K. ker so množične zunajsodne usmrtitve, izbiranje ciljne skupine oseb na podlagi njihove etnične pripadnosti in samovoljna pridržanja dokumentirani, 6. januarja 2014 pa so bila odkrita vsaj tri množična grobišča;
- L. ker je bilo zaradi trenutne krize v Južnem Sudanu po podatkih ZN tisoče ljudi ubitih in več sto tisoč civilistov razseljenih, od katerih jih je nekaj deset tisoč v bazah ZN po vsej državi in nujno potrebujejo osnovne zdravstvene storitve, čisto vodo in boljše sanitarne pogoje; ker se število Južnosudancev, ki iščejo zatočišče v Ugandi in Etiopiji, dramatično povečuje; ker je 14. januarja 2014 vsaj 200 civilistov utonilo v nesreči trajekta na Belem Nilu, ko so bežali zaradi spopadov v mestu Malakal;
- M. ker humanitarne operacije otežujejo predvsem aktivne sovražnosti; ker ima prebivalstvo v vsej državi omejen dostop do hrane, zlasti pa je treba v Boru in Bentiu razdeliti osnovna živila in zagotoviti oskrbo s hrano; ker ljudje zaradi nasilja in izгона nimajo več osnovnih sredstev za preživetje, zlasti hrane, kar utegne povzročiti krizo zaradi pomanjkanja hrane;

Četrtek, 16. januar 2014

- N. ker je nedavno prišlo do napadov na ljudstvo Nuba, nezakonitih ubojev, množičnih posilstev in samovoljnih aretacij civilistov, ki živijo v Nubskih gorah; ker so v zadnjih dveh tednih decembra 2013 sudanske vladne milice in oborožene sile ob podpori varnostnih sil napadle številna območja okrog Kaduglija in Dillanja, pri čemer je več tisoč civilistov zapustilo domove, poročali pa so tudi o nezakonitih ubojih in množičnih posilstvih; ker obstaja tveganje, da bo kriza prizadela precej širšo regijo, kjer je stabilnost že tako ali tako krhka, to pa je treba v okviru mednarodnega odziva na terenu vedno upoštevati;
- O. ker vzhodnoafriške sosedice, tudi Kenija in Etiopija, spodbujajo obe strani k iskanju miru; ker je Uganda na prošnjo predsednika Kiira poslala 1 200 vojakov in vojaško opremo za varovanje objektov, kot so letališča in državne zgradbe;
- P. ker je po prošnji ZN za pomoč 4. januarja 2014 začel delovati mehanizem Unije na področju civilne zaščite za pomoč Južnemu Sudanu s pomočjo v naravi pri zagotavljanju zatočišč, medicinskega materiala, zdravil, potrebnih dobrin in hrane;
- Q. ker je Republika Južni Sudan ena najrevnejših in najmanj razvitih držav na svetu, saj 50 % prebivalstva živi pod pragom revščine, umrljivost mater je najvišja na svetu, stopnja umrljivosti dojenčkov je med najvišjimi na svetu, nepismenost se giblje okrog 75 % in ima le tretjina prebivalstva dostop do čiste vode; ker je zaradi neustrezne prehranske varnosti vsako leto ogroženih več kot milijon ljudi; ker okrog 80 % vseh zdravstvenih in osnovnih storitev v Južnem Sudanu zagotavljajo nevladne organizacije ter je dostop humanitarnih delavcev oviran zaradi aktivnih sovražnosti in napadov nanje in na njihova sredstva;
- R. ker je EU najavila, da bo za humanitarne ukrepe v Južnem Sudanu zagotovila 50 milijonov EUR; ker s tem humanitarna pomoč EU v proračunskih letih 2013 in 2014 znaša že 170 milijonov EUR;
- S. ker so humanitarne organizacije 31. decembra 2013 začele izvajati načrt za odzivanje na krizo v Južnem Sudanu; ker je Urad ZN za usklajevanje humanitarnih aktivnosti objavil skupni poziv za zagotovitev 166 milijonov USD za odziv na krizo in pomoč približno 628 000 ljudem od januarja do marca 2014;
- T. ker sta za izgradnjo države in odpravo nestabilnosti potrebni dolgoročna perspektiva ter trdno, predvidljivo in stabilno delovanje mednarodne skupnosti;
1. odločno obsoja najnovejše izbruhe spopadov v Južnem Sudanu in strani poziva, naj odložita orožje in nemudoma končata nasilje, ki je od začetka krize decembra 2013 zahtevalo mnoga življenja, povzročilo poškodbe in škodo med civilnim prebivalstvom ter več sto tisoč ljudi prisililo v izgnanstvo;
2. izraža globoko zaskrbljenost zaradi najnovejšega stopnjevanja nasilja v Južnem Sudanu, ki ima hude humanitarne, varnostne, politične, gospodarske in družbene posledice za že tako krhko in nestabilno državo, in utegne destabilizirati vso vzhodnoafriško regijo; je zlasti zaskrbljen zaradi etnične razsežnosti spopada; poudarja, da je iskanje moči z nasiljem ali delitvijo vzdolž etničnih ločnic v nasprotju z demokratičnim načelom pravne države in krši mednarodno pravo;
3. obsoja kršitve človekovih pravic in zlorabe; poziva vse strani, naj nemudoma končajo vse kršitve človekovih pravic, vključno s tistimi, ki zadevajo begunce in razseljene osebe, ženske in pripadnike ranljivih skupin, pa tudi novinarje, ter poziva k kaznovanju odgovornih za kršitve človekovih pravic; meni, da bi morala predsednik Kiir ter Riek Machar storiti vse, kar lahko, da prekineta zlorabe, ki jih njuni vojaki izvajajo nad ljudmi;
4. poziva vse strani, naj spoštujejo mednarodno humanitarno pravo in mednarodno zakonodajo o človekovih pravicah ter naj humanitarnim organizacijam, ki želijo pomagati civilnemu prebivalstvu v stiski, omogočijo dostop in jim nudijo zaščito in naj odprejo humanitarne koridorje za oskrbo s pomočjo in opremo; ugotavlja, da so se številne tuje humanitarne organizacije že umaknile iz Južnega Sudana in da tiste, ki ostajajo, težko zadostijo potrebam razseljenega civilnega prebivalstva; ugotavlja tudi, da te humanitarne organizacije še vedno ne morejo do številnih območij, kjer se zdi, da več deset tisoč ljudi še vedno čaka na pomoč ali so se napotili iskat pomoč;

Četrtek, 16. januar 2014

5. odločno poziva obe strani, naj dosežeta dogovor; v celoti podpira potekajoči proces pogajanj v Adis Abebi, v okviru katerega se poziva k takojšnji prekinitvi ognja in iskanju načinov za trajen mir in stabilnost; poziva vlado in uporniške strani, naj dobronamerno sodelujejo v brezpogojnem, vključujočem in celostnem političnem dialogu za uspešen zaključek pogajanj; pozdravlja prizadevanja Afriške unije in Medvladne agencije za razvoj za spodbujanje vključujočega dialoga in mirovno posredovanje;
6. poziva k izpustu vseh političnih zapornikov in 11 trenutno pridržanih visokih politikov, katerih pridržanje je postalo ovira v mirovnih pogajanjih;
7. poziva vse sosednje države Južnega Sudana k tesnemu medsebojnemu sodelovanju za izboljšanje varnostnih razmer v regiji in da se najde pot do miroljubne in trajne politične rešitve za ta konflikt; poudarja, da bi zlasti sodelovanje s Sudanom pomenilo izboljšanje vezi, potem ko sta se nasprotnika iz državljanske vojne na začetku leta 2012 znova približala sporu zaradi pristojbin za nafto in meje;
8. pozdravlja odločitev sveta Afriške unije za mir in varnost o ustanovitvi komisije, ki bo preiskovala kršitve človekovih pravic in drugih zlorab ter priporočala načine in orodja za zagotavljanje prevzemanja odgovornosti, sprave in celjenja ran v vseh skupnostih; pozdravlja dejstvo, da se je s podporo urada visoke komisarke ZN za človekove pravice okrepila zmogljivost misije ZN v Južnem Sudanu za preiskovanje kršitev človekovih pravic;
9. obžaluje odločitev visoke predstavnice EU o zaključku mandata posebnega predstavnika EU za Sudan/Južni Sudan, ob upoštevanju hudih političnih nemirov in oboroženih spopadov v Sudanu; meni, da se bo EU brez posebnega predstavnika za Sudan/Južni Sudan znašla na obrobju mednarodnih pogajanj in prizadevanj; zato visoko predstavnico poziva, naj prekliche to odločitev in podaljša mandat posebnega predstavnika za Sudan/Južni Sudan;
10. poziva mednarodno skupnost, naj spoštuje svoje zaveze Južnemu Sudanu in regiji o finančni pomoči in zagotovi sredstva za takojšen odziv na slabšanje humanitarnih razmer v Južnem Sudanu;
11. izraža zaskrbljenost zaradi splošno razširjene korupcije; je zaskrbljen tudi, ker lahko korupcija škodi vzpostavljanju svobodne in poštene demokracije, stabilnosti, trajnostnega razvoja in gospodarske rasti;
12. pozdravlja odločitev za okrepitev misije ZN v Južnem Sudanu z dodatnim vojaškim, policijskim, logističnim in civilnim osebjem; vendar poudarja, da je za zaščito civilistov prvenstveno odgovorna država; pozdravlja delo posebne predstavnice ZN in vodje misije ZN v Južnem Sudanu Hilde Johnson;
13. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, visoki predstavnici za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic, vladi Južnega Sudana, komisarki za človekove pravice Južnega Sudana, južnosudanski nacionalni zakonodajni skupščini, institucijam Afriške unije, Medvladni agenciji za razvoj, soprodsednikoma Skupne parlamentarne skupščine AKP-EU in generalnemu sekretarju ZN.